

Zarządzenie nr 42/2025
Dyrektora Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych
z dnia 29 lipca 2025 roku
w sprawie określenia gatunków roślin rolniczych i warzywnych, dla których badania
odrębności, wyrównania i trwałości (OWT) przeprowadza się według
metodyk Wspólnotowego Urzędu Odmian Roślin (CPVO)
lub wytycznych Międzynarodowego Związku Ochrony Nowych Odmian Roślin (UPOV)

Na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz.U. z 2021 r., poz. 129) i § 4 ust. 1 Statutu Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych, stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie nadania statutu Centralnemu Ośrodkowi Badania Odmian Roślin Uprawnych (Dz. U. z 2010, nr 254 poz. 1708) zarządza się, co następuje:

§ 1

Zgodnie z postanowieniami dyrektywy wykonawczej Komisji (UE) 2025/1079 z dnia 2 czerwca 2025 roku zmieniającej dyrektywy 2003/90/WE i 2003/91/WE w odniesieniu do protokołów badań niektórych odmian gatunków roślin rolniczych i roślin warzywnych (Dz.U. L z 3 czerwca 2025 roku), w badaniach odrębności, wyrównania i trwałości odmian roślin rolniczych i warzywnych, zgłoszonych do krajowego rejestru lub rejestrów innych państw członkowskich, które przeprowadza Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU) w Słupi Wielkiej i które rozpoczną się po 31 grudnia 2025 roku, obowiązywać będą:

1. wymienione w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia metodyki Wspólnotowego Urzędu Odmian Roślin (CPVO),
2. wymienione w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia wytyczne Międzynarodowego Związku Ochrony Nowych Odmian Roślin (UPOV).

§ 2

W gatunkach nie ujętych w załączniku nr 1 i 2 do niniejszego zarządzenia, badania odrębności, wyrównania i trwałości odmian rolniczych i warzywnych wykonuje się zgodnie z aktualnie obowiązującymi metodykami CPVO, a w przypadku ich braku - z aktualnymi wytycznymi UPOV. W pozostałych przypadkach - według metodyk opracowanych przez COBORU na podstawie posiadanej wiedzy, doświadczenia i literatury.

§ 3

W badaniach odrębności, wyrównania i trwałości odmian roślin rolniczych i warzywnych rozpoczętych i nie zakończonych do wejścia w życie niniejszego zarządzenia, stosuje się metodyki i wytyczne obowiązujące w terminie rozpoczęcia badań tych odmian.

§ 4

Z dniem 1 stycznia 2026 r. traci moc zarządzenie nr Zarządzenie nr 2/2025 Dyrektora Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych z dnia 3 stycznia 2025 roku w sprawie określenia gatunków roślin rolniczych i warzywnych, dla których badania odrębności, wyrównania i trwałości (OWT) przeprowadza się według metodyk Wspólnotowego Urzędu Odmian Roślin (CPVO) lub wytycznych Międzynarodowego Związku Ochrony Nowych Odmian Roślin (UPOV) w zakresie badań, o których mowa w § 1 i 2.

§ 5

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

DYREKTOR

prof. dr hab. Henryk Bujak

**Wykaz gatunków roślin rolniczych i warzywnych, dla których badanie OWT
przeprowadza się na podstawie metodyk opracowanych na podstawie metodyk
Wspólnotowego Urzędu Odmian Roślin (CPVO)**

I. Rośliny rolnicze

Lp.	Gatunek	Metodyka CPVO(**)
1.	Bawełna (*)	TP/088/2 z 11.12.2020
2.	Bobik	TP/008/1 z 19.03.2019
3.	Brukiew	TP/089/1 z 11.03.2015
4.	Gorczyca biała	TP/179/1 z 15.03.2017
5.	Groch siewny	TP/007/2 Rev. 3 Corr. z 06.03.2020
6.	Jęczmień	TP/019/5 z 19.03.2019
7.	Koniczyna łąkowa (syn. koniczyna czerwona)	TP/005/1 Rev. z 13.02.2025
8.	Konopie	TP/276/2 Rev. z 30.12.2022
9.	Kostrzewa czerwona	TP/067/1 z 23.06.2011
10.	Kostrzewa łąkowa	TP/039/1 z 01.10.2015
11.	Kostrzewa nitkowata	TP/067/1 z 23.06.2011
12.	Kostrzewa owcza	TP/067/1 z 23.06.2011
13.	Kostrzewa szczeciniasta	TP/067/1 z 23.06.2011
14.	Kostrzewa trzcinowa	TP/039/1 z 01.10.2015
15.	Kupkówka pospolita	TP/031/1 z 25.03.2021
16.	Kukurydza	TP/002/3 z 11.03.2010
17.	Len zwyczajny	TP/057/2 z 19.03.2014
18.	Lucerna mieszańcowa	TP/006/1 Corr. z 22.12.2021
19.	Lucerna siewna	TP/006/1 Corr. z 22.12.2021
20.	Owies nagi (syn. owies nagoziarnisty)	TP/020/3 z 06.03.2020
21.	Owies zwyczajny, w tym owies bizantyjski	TP/020/3 z 06.03.2020
22.	Pszenica twarda	TP/120/3 z 19.03.2014
23.	Pszenica zwyczajna	TP/003/5 z 19.03.2019
24.	Pszenżyto	TP/121/3 Corr. z 27.04.2022
25.	Ryż (*)	TP/016/3 z 01.10.2015
26.	Rzepak	TP/036/4 z 31.03.2025
27.	Rzepak	TP/185/1 z 31.03.2025

Lp.	Gatunek	Metodyka CPVO ^(**)
28.	Rzodkiew oleista	TP/178/1 z 15.03.2017
29.	Słonecznik	TP/081/1 z 31.10.2002
30.	Soja	TP/080/1 z 15.03.2017
31.	Sorgo sudańskie (syn. trawa sudańska) ^(*)	TP/122/1 z 19.03.2019
32.	Sorgo zwyczajne ^(*)	TP/122/1 z 19.03.2019
33.	Mieszaniec sorga zwyczajnego i sorga sudańskiego ^(*)	TP/122/1 z 19.03.2019
34.	Tymotka kolankowata	TP/034/1 z 22.12.2021
35.	Tymotka łąkowa	TP/034/1 z 22.12.2021
36.	Wiechlina łąkowa	TP/033/1 z 15.03.2017
37.	Wyka siewna	TP/032/1 z 19.04.2016
38.	Ziemniak	TP/023/4 z 28.11.2023
39.	Życica mieszańcowa (syn. rajgras oldenburski)	TP/004/2 z 19.03.2019
40.	Życica trwała (syn. rajgras angielski)	TP/004/2 z 19.03.2019
41.	Życica wielokwiatowa, w tym życica wielokwiatowa westerwoldzka (syn. rajgras włoski, w tym rajgras holenderski)	TP/004/2 z 19.03.2019
42.	Żyto	TP/058/1 Rev. Corr. z 27.04.2022

^(*) - Zgodnie z decyzją wykonawczą Komisji (UE) 2017/478 z dnia 16 marca 2017 r. zwalniająca niektóre państwa członkowskie z obowiązku stosowania do niektórych gatunków dyrektyw 66/401/EWG, 66/402/EWG, 68/193/EWG, 1999/105/WE, 2002/54/WE, 2002/55/WE i 2002/57/WE (Dz. Urz. UE L 73 z 18.03.2017, str. 29-37).

^(**) - Metodyka CPVO jest udostępniona na stronie internetowej CPVO: www.cpvo.europa.eu

II. Rośliny warzywne

Lp.	Gatunek	Metodyka CPVO ^(**)
1.	Bób	TP/206/1 z 25.03.2004
2.	Brokuł	TP/151/2 Rev. 3 Corr. z 11.04.2024
3.	Burak ćwikłowy	TP/060/1 z 01.04.2009
4.	Burak liściowy	TP/106/2 z 14.04.2021
5.	Cebula, w tym echalion	TP/046/2 z 01.04.2009
6.	Cebula siedmiolatka (syn. czosnek dęty)	TP/161/1 z 11.03.2010

Lp.	Gatunek	Metodyka CPVO(**)
7.	Cykoria korzeniowa	TP/172/2 Rev. z 28.01.2025
8.	Cykoria liściowa	TP/154/2 Rev. z 31.03.2023
9.	Cykoria sałatowa	TP/173/2 z 21.03.2018
10.	Czosnek pospolity	TP/162/2 z 30.05.2023
11.	Dynia olbrzymia	TP/155/1 z 11.03.2015
12.	Dynia zwyczajna	TP/119/1 Rev. 2 z 31.03.2025
13.	Endywia - endywia eskariola i endywia kędzierzawa	TP/118/3 z 19.03.2014
14.	Fasola wielokwiatowa	TP/009/1 z 21.03.2007
15.	Fasola zwykła karłowa	TP/012/4 z 27.02.2013
16.	Fasola zwykła tyczna	TP/012/4 z 27.02.2013
17.	Groch siewny cukrowy	TP/007/2 Rev. 3 Corr. z 06.03.2020
18.	Groch siewny łuskowy - o nasionach pomarszczonych i o nasionach gładkich	TP/007/2 Rev. 3 Corr. z 06.03.2020
19.	Jarmuż	TP/090/1 z 16.02.2011
20.	Kalafior	TP/045/2 Rev. 3 z 11.04.2024
21.	Kalarepa	TP/065/2 Rev. z 11.04.2024
22.	Kapusta brukselska	TP/054/2 Rev. 2 z 11.04.2024
23.	Kapusta głowiasta biała	TP/048/3 Rev. 3 z 11.04.2024
24.	Kapusta głowiasta czerwona	TP/048/3 Rev. 3 z 11.04.2024
25.	Kapusta pekińska	TP/105/1 z 13.03.2008
26.	Kapusta włoska	TP/048/3 Rev. 3 z 11.04.2024
27.	Karczoch – karczoch hiszpański (syn. kard) i karczoch zwyczajny	TP/184/2 Rev. z 06.03.2020
28.	Kawon (syn. arbuz)	TP/142/2 Rev. 3 z 29.02.2024
29.	Koper włoski (syn. fenkuł)	TP/183/2 z 14.04.2021
30.	Kukurydza cukrowa	TP/002/3 z 11.03.2010
31.	Kukurydza pękająca	TP/002/3 z 11.03.2010
32.	Marchew - jadalna i pastewna	TP/049/3 Corr. z 13.03.2008
33.	Melon	TP/104/2 Rev. 3 z 31.03.2025
34.	Mieszaniec dyni olbrzymiej i dyni piżmowej	TP/311/1 z 15.03.2017
35.	Oberżyna	TP/117/1 z 13.03.2008
36.	Ogórek – sałatkowy i konserwowy	TP/061/2 Rev. 3 z 03.01.2025
37.	Papryka	TP/076/3 z 31.03.2025

Lp.	Gatunek	Metodyka CPVO ^(**)
38.	Pietruszka	TP/136/1 Corr. z 21.03.2007
39.	Pomidor	TP/044/4 Rev. 5 z 14.04.2021
40.	Pomidor - podkładki	TP/294/1 Rev. 6 z 29.02.2024
41.	Por	TP/085/2 z 01.04.2009
42.	Rabarbar	TP/062/1 z 19.04.2016
43.	Roszonka warzywna	TP/075/2 Rev. z 29.02.2024
44.	Rzodkiew	TP/064/2 Rev. 2 z 29.02.2024
45.	Rzodkiewka	TP/064/2 Rev. 2 z 29.02.2024
46.	Salata	TP/013/6 Rev. 5 z 03.01.2025
47.	Seler korzeniowy	TP/074/1 z 13.03.2008
48.	Seler naciowy	TP/082/1 z 13.03.2008
49.	Skorzonera (syn. wężymord)	TP/116/1 z 11.03.2015
50.	Szalotka	TP/046/2 z 01.04.2009
51.	Szczypiorek	TP/198/2 z 11.03.2015
52.	Szparag	TP/130/2 Rev. z 03.01.2025
53.	Szpinak	TP/055/5 Rev. 4 z 27.04.2022

^{**}) - Metodyki CPVO są udostępnione na stronie internetowej CPVO:
www.cpvo.europa.eu

**Wykaz gatunków roślin rolniczych i warzywnych, dla których badanie OWT
przeprowadza się na podstawie metodyk opracowanych na podstawie wytycznych
Międzynarodowego Związku Ochrony Nowych Odmian Roślin (UPOV)**

I. Rośliny rolnicze

Lp.	Gatunek	Wytyczne UPOV(**)
1.	Burak pastewny	TG/150/3 z 04.11.1994
2.	Facelia błękitna	TG/319/1 z 05.04.2017
3.	Festulolium	TG/243/1 z 09.04.2008
4.	Gorczyca sarepska	TG/335/1 z 17.12.2020
5.	Komonica zwyczajna	TG/193/1 z 09.04.2008
6.	Koniczyna biała	TG/038/7 z 09.04.2003
7.	Koniczyna podziemna	TG/170/3 z 04.04.2001
8.	Krokosz barwierski (syn. saflor barwierski) (*)	TG/134/4 z 24.10.2023
9.	Lucerna chmielowa	TG/228/1 z 05.04.2006
10.	Lucerna kolczasta	TG/228/1 z 05.04.2006
11.	Lucerna nadbrzeżna	TG/228/1 z 05.04.2006
12.	Lucerna ostrostrąkowa	TG/228/1 z 05.04.2006
13.	Lucerna pomarszczona	TG/228/1 z 05.04.2006
14.	Lucerna ściętolistkowa	TG/228/1 z 05.04.2006
15.	Lucerna tarczowata	TG/228/1 z 05.04.2006
16.	Lucerna wielokształtna	TG/228/1 z 05.04.2006
17.	Lucerna włoska	TG/228/1 z 05.04.2006
18.	Łubin biały	TG/066/4 z 31.03.2004
19.	Łubin wąskolistny	TG/066/4 z 31.03.2004
20.	Łubin żółty	TG/066/4 z 31.03.2004
21.	Mak	TG/166/4 z 09.04.2014
22.	Mietlica biaława	TG/030/6 z 12.10.1990
23.	Mietlica pospolita	TG/030/6 z 12.10.1990
24.	Mietlica psia	TG/030/6 z 12.10.1990
25.	Mietlica rozłogowa	TG/030/6 z 12.10.1990
26.	Orzech ziemny (*)	TG/093/4 z 09.04.2014

Lp.	Gatunek	Wytyczne UPOV(**)
27.	Stokłosa alaskańska (*)	TG/180/3 z 04.04.2001
28.	Stokłosa uniolowata	TG/180/3 z 04.04.2001

*) - Zgodnie z decyzją wykonawczą Komisji (UE) 2017/478 z dnia 16 marca 2017 r. Rzeczpospolita Polska została zwolniona z obowiązku przeprowadzania oceny materiału siewnego tego gatunku (Dz. Urz. UE L 73 z 18.03.2017, str. 29).

**) - Wytyczne UPOV są udostępnione na stronie internetowej UPOV: www.upov.int

II. Rośliny warzywne

Lp.	Gatunek	Wytyczne UPOV(**)
1.	Rzepa	TG/037/11 z 23.09.2022

**) - Wytyczne UPOV są udostępnione na stronie internetowej UPOV: www.upov.int